

O Gertrudě Milerské

Gertruda Milerská, roz. Lachsová, se narodila v roce 1933 v Třinci jako dcera Ferdinanda Lachse, místního výrobce deštníků židovského původu. Do začátku druhé světové války prožívala se svou sestrou a rodiči šťastné dětství v domě č. p. 415, kde vedli svůj malý obchůdek.

Jen pár dní po obsazení Německem byl otec rodiny transportován do koncentračního tábora, ze kterého se už nevrátil. Maminka katolického vyznání spolu s dcerami byla ponechána v nejistotě, že je kdykoli může potkat stejný osud. Kvůli těmto obavám začala obě dcerky ukrývat. Nejprve v okolních vesnicích, pak ve sklepě třineckého domu, kde prožily téměř celou válku. Aby se neprozradily, nesměly přes den opustit svůj úkryt. Čerstvého vzduchu se mohly nadechnout pouze na pár minut v noci. Během více než pěti let malá Gertruda se sestrou často trpěly hladem, byly zcela odkázány na pomoc maminky a několika zasvěcených lidí, kteří pomáhali dětem přežít dodávkou potravin nebo varováním před razí gestapa. Jako oběť rasové diskriminace nemohly navštěvovat školu. Díky maminčině houževnatosti se obě sestry během okupace ve svém vězení naučily číst, psát a počítat, což jim po válce umožnilo úspěšně složit zkoušky a během tří let absolvovat čtyři třídy Měšťanské školy, dívčí Petra Bezruče.

Pohnutý osud celé rodiny během nacistické okupace však neskončil s osvobozením. Prožité utrpení se projevilo v podobě těžkých traumat, pocitů méněcennosti, kterým ale paní Gertruda na rozdíl od mnoha jiných podobným osudem postižených lidí nepropadla. Rozhodla se překonat stigma oběti rasové a náboženské nesnášenlivosti a pronásledování. V dlouholetém vyrovnávání se s křivdami jí pomohlo pevné odhodlání věnovat se naplno různorodým sportovním aktivitám. Úspěšně závodila především v lyžování, kajakářství a plavání. Jako členka lyžařského oddílu Třineckých železáren reprezentovala své město na krajských a celostátních přeborech v běhu na lyžích (1954). V 50. letech soutěžila také v krajských kajakářských závodech. Svými sportovními výsledky dávala osobní příklad svým vrstevníkům, ochotně naučila plavat mnohé děti z okolí. Se svým mužem Rudolfem Milerskim se pak spolu dlouhá léta zabývali vysokohorskou turistikou.

Gertruda Milerská čtyřicet let pracovala v Třineckých železárnách jako dělnice elektrotechnických dílen, vychovala dvě děti. V 90. letech se stala členkou organizace židovského sdružení Ukrývané dítě - HiddenChild, od roku 2001 je podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb. vedena Ministerstvem obrany ČR jako účastník národního boje za osvobození a Čs. politický vězeň od 27. 10. 1939 do 5. 5. 1945.